Handicap&Arbeid
Focus op talent

Hoorzitting ‘activering van langdurig zieken’

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie
17 juni 2021

Eline Bruneel (Vlaams Patiëntenplatform & kernlid Handicap & Arbeid)
Wim Geluykens (Kom op tegen Kanker & kernlid Handicap & Arbeid)

Handicap&Arbeid
Focus op talent

Handicap & Arbeid

- Leden
  - Handicap en Arbeid is een overlegplatform waaraan KVG, VFG, Rondpunt vzw, Kom op tegen Kanker vzw, Doof Vlaanderen, Vlaams Patiëntenplatform vzw, Autisme Vlaanderen en GRIP vzw actief deelnemen.
  - Daarnaast bevinden er zich nog heel wat andere verenigingen rond handicap en chronische ziekte in het netwerk van Handicap en Arbeid: OPDOSS, STAN, MS-Liga, Similes, LVPH, Ouders voor Inclusie, Blindenzorg Licht & Liefde

- Werking

Handicap&Arbeid
Focus op talent

Inhoud

1. Sleutelprincipes
   A. Werkbaar werk is gezond
   B. Empower alle actoren
   C. Afstemming & samenwerking tussen beleidsdomeinen & -niveaus
2. Preventie
3. Persoon met arbeidshandicap: volwaardige partner
4. Meer samenwerking tussen actoren
5. Informatie
6. Redelijke aanpassingen
7. Gedeeltelijke werkhervatting

Handicap&Arbeid
Focus op talent

1.A *Werkbaar* werk is gezond[1]

- Beschermend effect werk op algemene psychische gezondheid
  - Voorwaarde: werkbaar werk (cfr. Vlaamse werkbaarheidsmonitor)
- Samenspraak met persoon zelf: overleg en communicatie

1. Advies Commissie Diversiteit van de SERV Re-integratie van arbeidsongeschikten met RIZIV uitkering
https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/COMDIV_20201125_re-integratie_ADV.pdf

Handicap&Arbeid
Focus op talent

1.B Empower alle actoren[2]

- Motiveren, empoweren en ondersteunen
- Werknemer of werkzoekende, werkgever, artsen en anderen

→Multidisciplinaire samenwerking

2. Advies Commissie Diversiteit van de SERV Re-integratie van arbeidsongeschikten met RIZIV uitkering
https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/COMDIV_20201125_re-integratie_ADV.pdf

Handicap&Arbeid
Focus op talent

1.C Afstemming & samenwerking tussen beleidsdomeinen & -niveaus[3]

- Werk – Welzijn/Gezondheid
- Vlaams – federaal
- Vlotte doorverwijzing & informatiedeling
- Verantwoordelijkheid integraal beleid
  - Bv. concept terug naar werk coördinator

- (één algemene hoorzitting?)

3. Advies Commissie Diversiteit van de SERV Re-integratie van arbeidsongeschikten met RIZIV uitkering
https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/COMDIV_20201125_re-integratie_ADV.pdf

Handicap&Arbeid
Focus op talent

2. Preventie

- Voorkomen ziek worden en uitvallen <-> voorkomen mensen met chronische ziekte uitvallen
- Belang redelijke aanpassingen
- Ondersteuning werkgevers
- Informeren
- Werkbaar werk en welzijn op het werk als hefboom

Handicap&Arbeid
Focus op talent

3. Persoon met arbeidshandicap: volwaardige partner

- Terminologie & beeldvorming
- ‘Langdurig zieken’, ‘arbeidsongeschikten’, ‘invaliden’…
  - Technisch correct: persoon met een (langdurige) erkenning arbeidsongeschiktheid/invaliditeit
- Persoon is méér dan langdurig ziek, arbeidsongeschikt, invalide…
  - Potentiële werknemers met talenten en competenties

→ Nood aan een positieve benadering

- Mensen die ziek zijn en zullen herstellen <-> mensen met chronische ziekte die niet herstellen

Handicap&Arbeid
Focus op talent

3. Persoon met arbeidshandicap: volwaardige partner

- Mensen met arbeidshandicap willen werken:
  - Bevraging VPP: 3/4 mensen met chronische aandoening wil werken
- Maatschappelijke deelname en arbeidsparticipatie = basisrecht
- Werkhervatting moet vertrekken vanuit vrijwilligheid!
- Recht op herstel en genezing
- Luisteren naar & betrekken persoon zelf
  - eigen re-integratieproces
  - ervaringsdeskundigheid/-kennis plaats geven in beleidsvorming

Handicap&Arbeid
Focus op talent

3. Persoon met arbeidshandicap: volwaardige partner

- Terugkeer naar werk zo snel mogelijk bespreekbaar maken: gezondheidstoestand indachtig[4]
  - Informeel contact met organisatie
  - Vrijwillig (nota 692 <-> nota 707)
  - Ondersteuning werknemer & werkgever
  - Wetsvoorstel 18.11.2020: invoering geschiktheidsattest
    - Positieve insteek
    - Advies 2.206 NAR: eerst advies 2.099 uitvoeren, risico lopende werkzaamheden doorkruisen of vertragen
  - Nota 692 voorstel ziekteattesten beperken in tijd: risico extra stress & druk + recht op genezing en herstel

4. Advies Commissie Diversiteit van de SERV Re-integratie van arbeidsongeschikten met RIZIV uitkering
https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/COMDIV_20201125_re-integratie_ADV.pdf

Handicap&Arbeid
Focus op talent

4. Meer samenwerking[5]

- Tussen verschillende actoren
  - Werknemer/werkzoekende
  - Werkgever
  - Betrokken artsen: huisarts, behandelend arts, adviserend arts, arbeidsarts…
    - Tekort adviserend artsen en arbeidsartsen aanpakken
  - VDAB/GTB
  - …
- Vlotte overgang tussen alle stappen
- Rol VDAB t.a.v. werkzoekenden én werknemers én werkgevers
- Delen noodzakelijke gegevens mits toestemming & inzage persoon zelf

5. Advies Commissie Diversiteit van de SERV Re-integratie van arbeidsongeschikten met RIZIV uitkering
https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/COMDIV_20201125_re-integratie_ADV.pdf

Handicap&Arbeid
Focus op talent

5. Informatie

- Nood aan één centrale infowebsite: alle informatie, over de bevoegdheidsniveaus heen, zowel voor werkgevers als voor werknemers[6].
- Welke info?
  - Financiële impact werkhervatting, verschillende soorten uitkeringen & statuten (RIZIV, FOD), info over verschillende systemen & ondersteuningsmaatregelen, informele & formele re-integratie…
- www.weeraandeslag.be: goede eerste aanzet maar focus formele re-integratieprocedure

6. Advies Commissie Diversiteit van de SERV Re-integratie van arbeidsongeschikten met RIZIV uitkering
https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/COMDIV_20201125_re-integratie_ADV.pdf

Handicap&Arbeid
Focus op talent

6. Redelijke aanpassingen

- Art. 14 Antidiscriminatiewet, Gelijke kansen decreet, Decreet evenredige arbeidsdeelname
- Personen met handicap = personen met langdurige fysieke, mentale, verstandelijke of zintuiglijke beperkingen die hen in wisselwerking met diverse drempels kunnen beletten volledig, daadwerkelijk en op voet van gelijkheid met anderen te participeren in de samenleving. (VN verdrag inzake rechten van personen met een handicap)

→Doortrekken in Welzijnscodex

- Informatie & ondersteuning om in praktijk te brengen

Handicap&Arbeid
Focus op talent

7. Gedeeltelijke werkhervatting

- Recht op gedeeltelijke werkhervatting: concretisering redelijke aanpassingen
- Wegwerken inactiviteitsvallen[7].
  - Verlies van bepaalde tegemoetkomingen zoals de verhoogde tegemoetkoming, de sociale toeslag…
  - Hoge afrekening via belastingaanslag op einde van jaar
- Moet eerst volledig uitvallen om in dit systeem aan de slag te kunnen gaan
  - Nood aan dynamischer systeem waarbij mogelijkheid bestaat om af te bouwen[7]
- Inzetten op duidelijke communicatie & info over systeem, zowel bij werknemers als werkgevers[7]
- Misvatting dat ‘progressief’ moet evolueren naar voltijds

7. Advies Commissie Diversiteit van de SERV Re-integratie van arbeidsongeschikten met RIZIV uitkering
https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/COMDIV_20201125_re-integratie_ADV.pdf

Handicap&Arbeid
Focus op talent

Contact

Handicap & Arbeid

Vooruitgangsstraat 323 bus 3

1030 Brussel

www.handicapenarbeid.be

eline.bruneel@vlaamspatiëntenplatform.be

wim.geluykens@komoptegenkanker.be